6.2. Tegevusgrupi töökorraldus

6.2.1. Tegevusgrupi tegutsemise alused, kogemused, võimekus kohaliku strateegia elluviimiseks.

Mittetulundusühing VÕRTSJÄRVE KALANDUSPIIRKOND on vabatahtlikkuse alusel ühinenud Tartu ja Viljandi maakondades tegutsevate juriidiliste isikute, füüsilisest isikust ettevõtjate ja kohalike omavalitsusüksuste iseseisev kasumit mitte taotlev ühendus, mis tegutseb avalikes huvides kohaliku algatuse ning kalanduse ja kohaliku elu arendamise eesmärgil.
MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond tegevuspiirkonnaks on järgmiste kohalike omavalitsusüksuste ja ka kuni 4500 elanikuga linnade territooriumil:

- Tartumaa – Rõngu, Rannu, Puhja, Laeva
- Viljandimaa – Kolga-Jaani, Viljandi, Tarvastu
- Valgamaa – Põdrala, Puka

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond tegevusgrupp asutati tähtajatult asutamisotsusega 21.mail 2008. MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkonna registreeritud asukoht ja tegevuskoht on Vaibla küla, Jõesuu, Kolga-Jaani vald, Viljandimaa.

Võrtsjärve kalanduspiirkonna strateegia aastateks 2009-2015 koostamine sai alguse Mittetulundusühingu Võrtsjärve Kalanduspiirkond asutamisega 21.mail 2008.aastal. Käivitunud oli Euroopa Kalandusfondi meede 4.1, tänu millele oli võimalik taotleda tegevustoetust kalanduspiirkondade tegevusgruppide töö käivitamiseks ning piirkondlike strateegiate koostamiseks. Euroopa Kalandusfondi meetme 4.1 eesmärgiks on aidata kaasa rannakalanduspiirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele arengule arvestades piiratud kalavarudega.

Strateegia väljatöötamise tegevuskava ettevalmistustööd viidi läbi ajavahemikul juuli-august 2008 ning lõplik strateegia kinnitamine toimus MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond üldkoosoleku otsusega 15. mai 2009.

Strateegia koostamise raames kaasati protsessi piirkonna kalurid, kohalikud elanikud, turismiettevõtjad, kohalike omavalitsuste esindajad, kolmanda sektori organisatsioonide esindajad, teadlased jt asjassepuutuvad osalised.

Strateegia koostamisel arvestati Eesti kalanduse strateegiat 2007-2013 ning kehtivaid Võrtsjärve piirkonna arengukavasid ning dokumente:

1) Võrtsjärve piirkonna turismistrateegia 2015;
2) Võrtsjärve piirkonna arengukava 2006-2010;
3) Võrtsjärve hoiuala kaitsekorralduskava (koostatud 2006);
4) Võrtsjärve piirkonna üldplaneering;
5) MTÜ Võrtsjärve Ühenduse strateegia aastateks 2008-2013;
6) Võrtsjärve kalamajanduse arengukava aastateks 2007-2012.

Strateegia põhidokument valmis 2009.aasta mais ning dokumenti on täiendatud üldkoosoleku otsustega 17.05.2011, 27.01.2012, 05.03.2013 ja 31.01.2014. Võrtsjärve kalanduspiirkonna

strateegia 2009-2015 ja selle muudatuste ülevaade on loetav MTÜ koduleheküljel http://www.vortskalandus.ee/338/

Strateegia elluviimise jooksul viidi läbi hulgaliselt koolitusi, õppereise, infopäevi ja arenguseminare ning võõrustati teisi Euroopa Liidu tegevusgruppe. Ürituste nimekiri koos kirjeldustega on leitav siit http://www.vortskalandus.ee/287/

Strateegia tegevussuunad aastani 2015 ja nende protsentuaalne jaotus (seisuga veebruar 2014 viimase kinnitatud strateegia põhjal):

- Kalasadamate ja lossimiskohtade uuendamine – 11.72% kogusummas 103 120 EUR
- Kalandustoodete töötlemine ja otseturustamine – 20.45% kogusummas 180 045.18 EUR
- Kalandusega seotud turismi arendamine ja rannakülade taaselustamine – 51.13%, kogusummas 450 036,83 EUR
- Tegevuste mitmekesistamine – 10.42%, kogusummas 91 715.64 EUR
- Koolitustegevused – 6,28%, kogusummas 55 297.93 EUR

KOKKU: 100% - kogusummas 880 215.58 EUR

Tabel 1. Ülevaade esitatud projektidest 2009-2014

Periood	**Esitatud projektid**	**Rahuldatud projektid**	**Rahuldamata projektid**	**Katkesta-mine**	**Loobu-mine**
2009-2011	36	26	10	1	
2012	30	24	4	2	
2013	18	14	2		2
2014	19	17	2		
KOKKU:	**103**	**81**	**18**	**3**	**2**

Allikas: PRIA andmebaas + tegevusgrupi arvutused

Selgitus: Rahuldamata projektide otsused olid seotud finantsvahendite puudumisega teatud aasta eelarves, loobumised olid seotud mitteabikõlbulike tegevuste ja finantsvahendite puudumisega. Katkestatud projektide põhjusteks olid omafinantseeringu puudumine ja firma tegevuse lõpetamine.

Tabel 2. Ülevaade esitatud projektidest tegevussuundade kaupa

Periood	**Sadamad**	**Töötlemine/ turustamine**	**Turism**	**Mitme-kesistamine**	**Koolitused**
2009-2011	1	13	14	5	3
2012		12	14	2	2
2013		8	5	5	
2014		6	9	4	
KOKKU:	**1**	**39**	**42**	**16**	**5**

Allikas: tegevusgrupi arvutused
Selgitus: Sadamate all on strateegias välja toodud üks prioriteetne sadam - Oiu sadam

Tabel 3. Ülevaade rahastatud projektidest taotleja juriidilise esindatuse kaupa

Periood	**FIE-d**	**OÜ-d**	**MTÜ-d**	**SA-d**	**KOV-d**
2009-2011	3	15	2	6	-
2012	3	16	3	2	-
2013	1	12	-	1	-
2014	3	10	1	3	-
KOKKU:	**10**	**53**	**6**	**12**	**0**

Allikas: PRIA andmebaas + tegevusgrupi arvutused

Selgitus: 99.9% taotlejatest olid tegevusgrupi liikmed või liikmetega seotud isikud. Kolm taotlejat taotles väljaspoolt tegevusgrupi liikmeskonda.

Tabel 4. Ülevaade toetussummadest valdade kaupa 2009-2014(eurides)

	Rannu	***Rõngu***	***Tarvastu***	***Viljandi***	***Kolga-Jaani***	***Võrtsjärve SA***
2009-2011	*2 181*	*13 647*	*13 675*	*104 624*	*190 769*	*117 407*
2012	*83 238*	*1 462*	*1 881*	*27 548*	*28 984*	*22 847*
2013	*19 355*	*1 456*	*-*	*29 891*	*2 940*	*11 653*
2014	*78 799*	*-*	*1 327*	*39 312*	*48 385*	*12 722*
KOKKU	***183 573***	***16 565***	***16 883***	***177 488***	***271 078***	***164 629***

Allikas: PRIA andmebaas + tegevusgrupi arvutused

Selgitus:

- *arvestused tehtud 25.08.2014 seisuga, summad pole lõplikud, sest paljud projektid on lõpetamata ja võib ette tulla muutusi, sh katkestusi.*
- *tabel ei hõlma valdasid, kust pole projektitaotlusi esitatud: Puka, Laeva, Põdrala ja Puhja.*
- *Võrtsjärve SA projektitaotlused on piirkonnaülesed (SA esindab kõigi 7 valla ühishuve), seetõttu ei arvestata toetussummasid Rannu valla sisse, kus SA on registreeritud.*

Kalanduspiirkondade säästva arengu meetme rakendamise mõju Võrtsjärve kalanduspiirkonnale (Allikas: Ernst & Young Baltic AS, Põllumajandusministeeriumi tellimusel läbi viidud uuring „Kalanduspiirkondade säästva arengu meetme rakendamise mõju ranna- ja sisevete kalandusele ning kohalikule arengule“)

Meetme 4.1 toetuse olulisemad mõjud piirkonnas on olnud järgmised:
► Uuendatud on turismi infrastruktuuri (puhkemajad ja avalikud ruumid), mille tulemusel on paranenud kalanduspiirkonna elukeskkond ning piirkond on muutunud atraktiivsemaks nii külastajatele kui ettevõtjatele. Samuti on arendatud turismiteenuseid (nt ajaloolise purjeka soetamine ja renoveerimine, millega on sõitnud aastas ca 2000–3000 inimest). Võrtsjärve SA hinnangul on piirkonna külastajate arv suurenenud rohkem kui 20% (strateegias seati eesmärgiks 20% kasv) ning nende piirkonnas viibimise aeg on pikenenud. Kalanduspiirkonna

esindajate hinnangul on jätkuvalt puudus aga majutuskohtadest ning kohalikku toitu pakkuvatest söögikohtadest.
► *Tänu turismiinvesteeringute toetamisele on piirkonda tekkinud uued turismiettevõtted (kohalike inimeste loodud) ning olemasolevad ettevõtted on oma tegevust uuendanud. Samas tuleb tõdeda, et üldiselt on kalandussektoris tegutsejad oma tegevuse laiendamise ja mitmekesistamise võimaluste ärakasutamise osas küllalt passiivsed. Seega on need toetused koondunud suures osas samade toetuse taotlejate ja saajate kätte (võrreldes teiste kalanduspiirkondadega rohkem projekte ühe taotleja kohta).*
► *Investeeringud seadmetesse on aidanud viia need nõuetega vastavusse ning võimaldanud püügist suuremat tulu saada, kuid samas tõdetakse siiski, et kulude kasvu tõttu pole kalurite sissetulekud suurenenud. Investeeringud seadmetesse oleksid tehtud ka ilma toetuse abita, kuid sellisel juhul oleks soetatud odavamaid ja kasutatud seadmeid.*
► *Meetme tegevuse tulemusel on hakanud kohalikud kalurid tundma, et nende arvamusega arvestatakse ning tõusnud on valmisolek ühistegevuseks (kuigi hetkel veel ühistegevuse projektidest näiteid ei ole). Kohalikud kalurid peavad ise väga oluliseks, et tegutseb MTÜ, mille juures koos käies saab kogemusi vahetada ja mis on abistanud kalureid ka toetuste taotlemisel.*
► *Välja on arendatud üks sadamaseaduse nõuetele vastav väikesadam (varasemalt ei eksisteerinud piirkonnas ühtegi sellist sadamat). Väljaarendatud väikesadamat on võimalik kasutada nii kalapüügi kui turismi eesmärkidel, kuigi turismieesmärgil see siiani veel kasutust leidnud ei ole. Seda sadama investeeringut poleks tõenäoliselt ilma toetuseta tehtud, samas ei pidanud kalanduspiirkonna esindajad selle sadama arendamise mõju aga piirkonnale tervikuna väga suureks.*
Olulise arenguhüppe kalanduspiirkonna jaoks tooks kaasa kalatöötlemistsehhi ehitamine, millel oleks potentsiaalselt suur mõju mitte ainult kalandussektorile, vaid piirkonnale tervikuna (nt uute töökohtade loomine). Hetkel on veel aga ebaselge, kas investeering suudetakse lõpule viia.
Tegevusgrupi toimimise osas on hinnangud positiivsed. Ligipääs tegevusgrupile on tagatud kõigile võrdselt ning toetuse jagamine toimub piirkonna kui terviku huvisid silmas pidades.

6.2.2. Administratiivse ja finantsjuhtimise korraldus, sh personalitöö (palgaliste töötajate arv ja ülesanded).

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond kõrgeimaks võimuorganiks on üldkoosolek. MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond tegevust juhib ja seda esindab juhatus, milles on vähemalt 5 liiget. Ühingu raamatupidamise aastaaruande ja haldusaruande revideerimiseks, aga samuti raamatupidamise õigsuse kontrolliks valitakse üldkoosoleku poolt revisjonikomisjon ning projektide hindamiseks vähemalt 7-liikmeline hindamiskomisjon. Juhatus ja revisjonikomisjon määratakse üldkoosoleku poolt ametisse 3 aastaks, hindamiskomisjon 4 aastaks. Komisjonide muudatused kinnitab üldkoosoek.

Juhatus nimetab ametisse tegevjuhi, kes on igapäevaselt vastutav organisatsiooni tegevuse, sh finantstegevuse eest. Tegevjuhi ülesandeks on kohaliku tegevusgrupi tegevuse sisuline koordineerimine ja juhtimine, sh projekti läbiviimiseks vajalike hangete ettevalmistamine ja läbiviimine, lepingute ettevalmistamine, suhtlemine tegevusgrupi partnerite (kohalikud omavalitsused, mittetulundusühingud ja ettevõtjad), erinevate sihtgruppide ja PRIAga, vajalike uuringute ja eksperthinnangute tellimine ning aruandluse koostamine. Tegevjuht korraldab strateegia väljatöötamise protsessi käivitamise ja selle valmimise kavandatud

perioodi jooksul ning strateegia tegevuste elluviimise ning projektikonkursside läbiviimise strateegia eesmärkidele vastavalt. Tegevjuhi tööd kontrollib MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond juhatus, kes on tööandja rollis. Tegevjuhi ülesandeks on organisatsiooni tegevuste ja rahavoogude planeerimine organisatsiooni võimekusele ja eesmärkidele vastavalt. Tegevjuhil on aastatepikkune organisatsiooni juhtimise kogemus (Võrtsjärve Sihtasutuse juhatajana ja juhatuse liikmena aastatel 2000-2013), sh riiklike ja rahvusvaheliste projektide taotlemise ja elluviimise kogemus. MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkonnas töötab tegevjuht alates 2008. aastast.

Igapäevaseks asjaajamiseks on ametis töölepinguga tegevjuhi assistent (täistööaeg). Assistent alustas tööd 4.augustil 2008.aastal. Assistendi ülesandeks on igapäevaselt korraldada MTÜ asjaajamist, vastata partnerite ja erinevate sihtgruppide esindajate päringutele seoses MTÜ tegevusega Võrtsjärve piirkonnas, jagada informatsiooni MTÜ kavandatavate tegevuste kohta (infomaterjalide koostamise korraldamine, teabelehe väljaandmise korraldamine, veebilehe pidamise ning täiendamise korraldamine) ning tegevjuhi abistamine vastavalt viimase poolt antud ülesannetele. Seoses strateegia koostamise protsessiga, on assistendi ülesandeks MTÜ liikmete ja teiste piirkonna huvigruppide informeerimine ja kaasamine protsessi, seminaride ja töörühmakohtumiste tehniline ettevalmistus ning tegevjuhi assisteerimine muudes strateegiaga seotud küsimustes.
MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond kasutab Võrtsjärve külastuskeskuse ruume (Rannu-Jõesuu, Vaibla küla, Kolga-Jaani vald) töökoosolekute, koolituste, seminaride jm ürituste korraldamiseks. Tegevjuht ja tegevjuhi assistent töötavad igapäevaselt kaugtöö tingimustes. Kokkusaamised külastuskeskuses lepitakse erinevate huvigruppidega iga kord eraldi kokku.

Raamatupidamise teenuse ostab MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkond teenusena sisse.

MTÜ liikmeskond on kasvanud alates 2008.a. asutamisest 53.3%. Kui 2008.a. oli liikmete arv 24, siis 2014.a. septembri seisu 45. Selle ajavahemiku jooksul on üks liige välja astunud, üks liige välja arvatud, üks liige surnud, kaks FIE-t lõpetanud tegevuse.

Vastavalt 21.mail 2008.s. sõlmitud asutamislepingule on liikmete mittetulundusühingu liikmeks astumisel kehtestatud sisseastumise tasu ning MTÜ iga-aastane liikmemaks, mille suurus kehtestatakse igaks jooksvaks aastaks üldkoosoleku otsusega.
2014 aasta liikmemaks on ettevõtjatele 30 eurot, omavalitsustele 200 eurot ja MTÜ-dele ja SA-le 20 eurot.
2014.aastast on sisseastumismaks:
Kohalikel omavalitsustel 320 eurot + 65 eurot vallas elava kaluri kohta
Mittetulundusühingutele 30 eurot
Ettevõtjatele 65 eurot.

6.2.3. Juhatuse töökord, huvigruppide, sh vähemaktiivsete võimekuse tõstmine projektide koostamiseks ja elluviimiseks (elavdamine).

MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkonna tegevust juhib ja seda esindab juhatus, milles on 5 liiget. Iga juhatuse liige esindab MTÜ-d kõigis õigustoimingutes. Juhatuse otsuse langetamiseks on vajalik juhatuse liikmete koosseisu poolthäälteenamus.
Juhatus korraldab regulaarseid töökoosolekuid mitte harvem kui 1 kord kolme kuu jooksul.

Juhatuse pädevusse kuulub:
 juhatuse esimehe ja tema asetäitja valimine;
 tegevuse vormide ja meetodite kindlaksmääramine;
 ühingu liikmete arvestuse pidamine ja liikmemaksude arvestuse pidamine;
 uute liikmete vastuvõtmine ja liikmete väljaarvamine;
 strateegia koostamine;
 aastaaruande ja bilansi läbivaatamine ning esitamine üldkoosolekule kinnitamiseks;
 eelarveprojekti läbivaatamine ning esitamine üldkoosolekule kinnitamiseks;
 põhivara soetamine, sildfinantseerimislaenude võtmine, vara pantimine, rentimine jm tehingute tegemine;
 tegevjuhi ja projektijuhi tööle võtmine ja töölt vabastamine;
 tegevjuhi ja projektijuhi pädevuse nõuete ja neile töötasu määramine;
 majandusaasta aruande koostamise ja raamatupidamise korraldamine;
 ühingu vara kasutamine ja käsutamine vastavalt seaduse, käesoleva põhikirja ja üldkoosoleku otsustest tulenevatele nõuetele;
 ettepanekute esitamine üldkoosoleku päevakorda.

Juhatuse pädevus on reglementeeritud põhikirjaga, peatükis nr 5:
http://pics.vortskalandus.ee/uploads/MT%C3%9C%20V%C3%B5rtsj%C3%A4rve%20Kalanduspiirkond%20p%C3%B5hikiri%20muudetud%202014.pdf

6.2.4. Juhatuse tegevused vähemaktiivsete võimekuse tõstmiseks projektide koostamisel ja elluviimisel (elavdamine)

- Projektikonkursi avanemise teate avaldamine vähemalt 20 tööpäeva enne: kohalikus meedias, e-maili listis ja MTÜ kuukirjas.
- Taotlejatele määruste ja seaduste tutvustamine, abikõlbulikkuse tuvastamine
- Personaalsed taotlejate nõustamised projektitaotluse ettevalmistamiseks ja projektide läbiviimiseks
- Juhendmaterjalid MTÜ koduleheküljel
- Abi PRIA-ga suhtlemisel
- Muude kalandustoetuste tutvustamine
- .....

6.2.5. Strateegia ülevaatamise ja muutmise protsessi kirjeldus.

Strateegia vaadatakse üle vähemalt üks kord aastas mingil kindlal ajal....

Ettepaneku strateegia muutmiseks võivad esitada:
MTÜ juhatus, projektide hindamise komisjon, revisjonikomisjon ning vähemalt **...%** ühingu liikmetest kirjaliku avalduse alusel.

Strateegia muudatusettepanekute arutelu toimub juhatuse koosolekul, kuhu on vajadusel kaasatud hindamiskomisjoni liikmed, revisjonikomisjoni liikmed ja MTÜ liikmed, kes on selleks soovi avaldanud. Vajadusel kaasatakse koosoleku töösse ka eksperdid ja spetsialistid väljastpoolt MTÜ liikmeskonda.

Muudatusettepanek esitatakse üldkoosolekule arutamiseks juhul, kui otsuse on langetanud juhatuse liikmete koosseisu poolthäälteenamus.

Strateegia muutmise õigus on ainult MTÜ Võrtsjärve Kalanduspiirkon üldkoosolekul. Strateegia muudatus loetakse kinnitatuks, kui hääletamisest võtab osa vähemalt 50% üldkoosolekul osalenud liikmetest.